

Gemeente Rotterdam

Onderwerp:
Wijkagenda Kralingen 2019-2022

Gebied Kralingen Crooswijk

Bezoekadres: Oostzeedijk 276
3063 CA ROTTERDAM

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Internet:
<http://www.rotterdam.nl/kralingencrooswijk>

Van: Gebiedscommissie Kralingen - Crooswijk

Telefoon: 010 - 267 2199

E-mail: gebiedscommissiesdv@rotterdam.nl

Ons kenmerk: BSD-GbKC-3086558

Bijlage(n):

Datum: 25 juli 2018

Retouradres: Postbus 70012 3000 KP Rotterdam

College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 70012
3000 KP ROTTERDAM

Geacht College,

Namens de gebiedscommissie Kralingen-Crooswijk, bieden wij u de wijkagenda Kralingen 2019-2022 aan, zoals is vastgesteld in de vergadering van de gebiedscommissie Kralingen-Crooswijk van 10 juli 2018.

Met vriendelijke groet,
Namens de gebiedscommissie Kralingen-Crooswijk,

J. de Reus,
Wijkmanager Kralingen.

L.A. van Overdam,
Technisch voorzitter.

6.a. J.W.V. Assendelft

Bijlage: Wijkagenda Kralingen 2019-2022

Wijkagenda Kralingen

2019 - 2022

Vastgesteld door de gebiedscommissie Kralingen-Crooswijk op 10 juli 2018

Voorwoord

Dit document bevat de wijkagenda voor de wijk Kralingen voor de periode 2019 - 2022. De wijkagenda vervangt het gebiedsplan. In deze wijkagenda leest u kort en bondig de lange termijn doelen voor de wijk. De wijkagenda is tot stand gekomen onder regie van de wijkmanager.

Deze wijkagenda is opgebouwd uit: een 'foto van de wijk', de opgaven die daaruit voortkomen en de doelen voor de komende bestuursperiode. Uiteraard is ook gekeken naar de samenhang met het collegeprogramma, stedelijke programma's en staand beleid.

Foto van de wijk

De foto van de wijk beschrijft de karakteristiek van de wijk; demografische ontwikkelingen, typering wijk, type woningen, etc. De wijkfoto is gebaseerd op verschillende indexen. De wijkfoto is in samenspraak met de clusters opgesteld. Daarbij zijn ook de actuele ontwikkelingen niet vergeten.

Kralingen bestaat uit een aantal afzonderlijke wijken die hieronder apart worden beschreven. Deze wijken kenmerken zich door een eigen opbouw, karakter en geschiedenis. Kralingen kent veel actieve bewoners. Naast groepen die al langer actief zijn voor de wijk, zijn er in de afgelopen jaren nieuwe bewonersgroepen actief geworden. Veel mensen in Kralingen willen actief meedenken en meewerken aan de opgaven en kansen in hun eigen wijk.

Kralingen-West

Per 1-1-2017 kent de wijk 15.810 inwoners. In het Wijkprofiel valt vooral op dat in de Sociale Index lager wordt gescoord dan gemiddeld op Binding en op Leefomgeving. Er wordt iets meer verhuisd en er zijn iets minder mensen die zich voor de buurt willen inzetten. Opvallend zijn de lage cijfers m.b.t. de wekelijkse contacten met burens of buurtgenoten. Scores op de Veiligheidsindex en de Fysieke Index zijn voldoende. Ten opzichte van 2016 is de subjectieve beleving op 'diefstal' verbeterd, als ook het objectieve cijfer op 'vandalisme'. Subjectieve gegevens van o.a. 'overlast' door jongeren of overlast door omwonenden onderbouwen het huidige lage cijfer op overlast in 2018. Afgelopen jaren is een transitie in gang gezet met de bedoeling meer mensen met hoge en middeninkomens naar de wijk te trekken.

Kralingen-West is een levendige wijk en bestaat uit zes verschillende buurten (Jaffa, Vredenoord, Jericho, Gashouderbuurt, Vlinderbuurt en Lusthof). Elke buurt heeft zijn eigen sfeer. De vooroorlogse delen zijn populaire wijken. Kralingen-West is overwegend een woongebied, met verschillende buurten en een grote variatie aan woningen. De wijk kent een aantal voorzieningen en een keur aan winkels, restaurantjes en speciaalzaken typeren de omgeving. De wijk heeft mooie groene plekjes zoals de Botanische Tuin Kralingen en Park De Nieuwe Plantage.

De Esch

Aantal inwoners 4.448. Opvallend zijn de lage scores op nabijheid van voorzieningen. Er is weinig aanbod van winkels voor de dagelijkse boodschappen. Ook de Vraagwijzer en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) bevinden zich op grote afstand. De wijk scoort laag op sociale contacten in de buurt. Positief is de toename van bewoners die zich actief voor de buurt inzetten. In de veiligheidsindex valt vooral op dat er meer diefstal is van en uit motorvoertuigen.

De Esch is in de jaren tachtig als woonwijk op het voormalig drinkwaterleidingsterrein (DWL) ontwikkeld. De Eschpolder en Oude Plantage nemen een rijke cultuurhistorische plaats in. Een aantal kenmerken van het drinkwaterleidingsterrein is behouden. De overgebleven waterreservoirs zijn ingericht als openbaar groen of bewaard als waterpartij. Ook de watertoren staat er nog in al haar glorie. In dit gebied wonen over het algemeen veel studenten, (eenouder)gezinnen en ouderen. In de wijk zijn diverse mogelijkheden tot recreatie, o.a. een voetbal- en hockeyvereniging. De Esch biedt plaats aan bedrijventerrein de Autostrada en het huisvest de Van Ghent Kazerne.

Kralingen-Oost en het Kralingse Bos

8.137 inwoners per 1-1-2017. Opvallend is de score op Binding objectief. Hierin is het aandeel 'woonduur' beduidend korter dan het Rotterdams gemiddelde. Dit zou verklaard kunnen worden door het grote aantal in dit deel van Kralingen woonachtige studenten. De beleving op 'diefstal' is lager dan de objectieve cijfers aangeven.

Kralingen-Oost vormde vroeger de overgang van de stad naar het 'groene buiten'. De vele bomen en groen bepalen de uitstraling van dit deel van Kralingen. Naast karakteristieke woonbuurten heeft de wijk ook een kantorengedebied; Brainpark. In dit gebied wonen over het algemeen hoogopgeleide, zelfredzame bewoners met gemiddeld een hoog inkomen. De aanwezigheid van de onderwijsinstellingen zorgt voor een flinke studentenpopulatie in de wijk. Kralingen-Oost huisvest voetbalclub Excelsior, het Arboretum Trompenburg, de Erasmus Universiteit en Hogeschool Rotterdam.

Het Kralingse Bos is het grootste stadspark van Rotterdam. Het wordt jaarlijks door vele Rotterdammers en niet-Rotterdammers bezocht. Het is ongeveer 250 ha groot: 100 ha water, 100 ha bos en 50 ha open ruimtes zoals velden en ligweiden. In 2007 werd het gebied uitgeroepen tot Beste Openbare Ruimte van Nederland. Het Kralingse Bos is onderdeel van de groengordel van de Oude Plantage tot de Bergsche Plassen en draagt zo bij aan de Ecologische Hoofdstructuur.

Struisenburg

Aantal inwoners per 1-1-2017 is 5.580. Struisenburg is een langgerekte en deels dichtbevolkte wijk. Ook hier kan de lage score op Binding objectief verklaard worden door het grote aanbod studentenwoningen. Het aantal burenccontacten scoort laag. Opvallend is de lage score op Milieu objectief, vooral op geluid. Dit kan verklaard worden door de ligging aan de Maasboulevard. De score op 'fijnstof' verbetert net als in de rest van Rotterdam.

Struisenburg is een gemengde wijk. Bebouwing bestaand uit woningen, horecagelegenheden en grote kantoorpanden tussen verkeerswegen van asfalt en water. Er wonen verhoudingsgewijs veel jongeren/studenten en 55+'ers. Minder gezinnen met kinderen. De wijk heeft een imposante historie. Zo is daar in 1665 aan het 's Lands Werf het admiraalsschip van Michiel de Ruyter, de Zeven Provinciën, gebouwd. In 1903 werd aan de Admiraliteitskade de melkfabriek van Aurore (later opgegaan in de Melkunie) gebouwd.

Opgaven

In deze alinea staat een beschrijving van de opgaven voor de wijk. Deze is gebaseerd op de foto van de wijk. Wat is nodig voor deze wijk, wat regelt de gemeente al via haar stedelijke programma's, staand beleid en primaire processen en wat wordt de opgave voor de wijkagenda. Deze alinea is in feite de context voor de uiteindelijke keuze voor maximaal vijf '-er doelen'.

Kralingen- West is een wijk in beweging met kansen en opgaven. In delen van Jaffa en Vredenoord is inzet nodig op het vergroten van de kansen op de arbeidsmarkt, de aanpak van de schuldenproblematiek en verbetering van de taalbeheersing. Ook zal ingezet moeten worden op verbetering van de veiligheid, met specifieke aandacht voor jeugdoverlast, verkeersveiligheid en fietsendiefstal. Jeugdoverlast wordt het meest ervaren in Kralingen-West. Omdat de groepen die overlast veroorzaken ook in Crooswijk en gebied Noord komen, wordt dit in samenhang aangepakt. Naast bijvoorbeeld aanbod van sportactiviteiten om contact met de jongeren op te bouwen, worden persoonsgerichte maatregelen op het gebied van scholing en werk ingezet.

Oude en nieuwe bewoners zullen elkaar komende jaren beter leren kennen. Er zijn ontmoetingsplekken zoals een Huis van de Wijk in Jaffa (Berkelplein) en de buitenruimten in Vredenoord (Vredenoordplein) en het Lusthofkwartier, waar kansen liggen voor de verbetering van het Assendelftplein. Ook is in het Lusthofkwartier de komende jaren een grote opgave op het gebied van funderingsherstel en rioolvervanging. Beide aanpakken dienen goed op elkaar te worden afgestemd.

De Alliantie Boulevard Kralingen, waarin Gemeente, Woonstad Rotterdam, vastgoedeigenaren en ondernemers met integrale aanpak het winkelgebied aanpakken, heeft (tussen)resultaat opgeleverd. Er zijn resultaten behaald op terrein van branchering, buitenruimte, veiligheid, transformatie, het verenigen van ondernemers en het versterken van de kwaliteit van ondernemerschap. De herinrichting van de Goudse Rijweg en de Vlietlaan heeft de straat een sterk verbeterd aanzicht gegeven en daarvoor de prijs voor de Schoonste winkelstraat 2017 ontvangen.

De **Esch** is gunstig gelegen aan de rivier en heeft meer potentieel dan tot nu toe is benut. Het is wenselijk een horecavoorziening aan de rivier toe te voegen. Een verbreding van het economisch draagvlak is nodig voor behoud en versterking van het aanbod en de uitstraling van economische voorzieningen. Daarom is een onderzoek gewenst naar de mogelijkheden om de wijk interessanter te maken voor verschillende doelgroepen. De huidige bewoners maken zich sterk voor een groene wijk met een duurzaam karakter.

Met een gerichte wijkprogrammering wordt ingezet op de talenten en capaciteiten van bewoners. Extra aandacht is er voor de Padenbuurt, de Herman Bavinck driehoek en de Filtergebouwen. Behoud en waar mogelijk uitbreiding van een sociaal aanbod in de wijk is hierbij noodzakelijk. Bewoners ervaren meer instroom van kwetsbare mensen met verward gedrag. Dit zal via een sluitend zorgnetwerk in goede banen moeten worden geleid.

In de wijk is er grote bezorgdheid over de mogelijke komst van een nieuwe oeververbinding. Een brugvariant heeft een enorme impact op de leefbaarheid in de wijk. Bij de aanlanding zorgt dit voor een fundamentele aantasting van de cultuurhistorische waarde van de Eschpolder, als onderdeel van de ecologische corridor die van hier via de Burgemeester Oudlaan naar het Kralingse Bos loopt. Bovendien heeft dit, zeker bij een brug met autoverkeer, aanzienlijke gevolgen voor de verkeersstructuur en verkeersdruk in de wijk. Om deze reden is er bij bewoners alleen draagvlak voor een ondergrondse oeververbinding. De gebiedscommissie ondersteunt de bewoners en wil een leidende rol spelen in het participatietraject.

In **Kralingen-Oost** blijft de belangrijkste prioriteit het behouden en versterken van het groene karakter, met aandacht voor de parkeerproblematiek en de stedenbouwkundige kwaliteit in het beschermd stadsgezicht. De Gebiedscommissie vraagt aandacht voor hoe verduurzaming op verantwoorde wijze kan worden gecombineerd met de kwaliteiten van het Beschermd Stadsgezicht en de monumentale panden.

Verder is aandacht nodig voor de dreigende scheve verhouding tussen het aantal studenten dat hier tijdelijk woont en de bewoners die langer in de wijk wonen. De sociale cohesie staat daarbij onder druk. Benut als stad de capaciteiten van de bewoners in de wijk.

In het **Kralingse Bos** recreëren jaarlijks circa 3 miljoen bezoekers. Op warme dagen zorgt de grote bezoekersstroom voor vervuiling en parkeerdruk. De grote evenementen leggen een toenemende druk op het bos en de aangrenzende buurten in zowel Kralingen als Crooswijk. De gevolgen voor de flora en fauna in het bos moeten een zwaarder gewicht krijgen bij de afweging welke en hoeveel evenementen worden toegestaan. De meeste grote evenementen vinden plaats op korte afstand van de toekomstige wijk Nieuw Kralingen.

In **Struisenburg** wonen verhoudingsgewijs veel studenten en senioren. Bewoners denken mee over de mogelijkheden om sociale activiteiten in de wijk te realiseren en maken zich sterk om de leefomgeving en de uitstraling van de buitenruimte te verbeteren. Zij willen o.a. samen met de gemeente de mogelijkheden inventariseren om de aantrekkingskracht van het water en de kades door onder andere vergroening te versterken en daarbij de luchtkwaliteit te verbeteren. Het is wenselijk onderzoek te doen naar de sociale cohesie in de Molenbuurt.

De wens leeft al vele jaren om het Oostplein als entree van Kralingen-Crooswijk beter te benutten; als verblijfsplek, maar ook veiliger voor voetgangers en fietsers. Dit is, gezien de verschillende verkeersstromen, geen eenvoudige opgave. Eerder bestemd budget is toegevoegd aan het budget herinrichting Coolsingel, er is geen zicht op nieuw budget. De gebiedscommissie roept het College op om hiervoor budget vrij te maken en het Oostplein aan te pakken.

Met een grotere druk op het woon- en leefklimaat kunnen belangen en leefstijlen van verschillende doelgroepen gaan schuren. Zo botst de leefwereld van jongeren en studenten op een aantal fronten met de leefwereld van gezinnen of ouderen. Woonoverlast is hier een bekend gevolg van.

De EUR is aantrekkelijk voor vele studenten. O.a. hierom is Rotterdam internationaal bekender geworden. Veel van de studenten verkiezen woonruimte dichtbij en de markt speelt daar op in. De huisvestingsverordening is recent aangepast om de uitbreiding van het aantal studentenkamers in de woonwijken in te perken (het zogenaamde 0-quotum). Samenhangend met de grote populatie studenten kent Kralingen een mate van fietsenoverlast die uniek is voor Rotterdam.

Doelen (voor de komende bestuursperiode)

Dit deel van de wijkagenda is het richtinggevend perspectief voor de komende jaren (2019-2022). Aangegeven wordt/ is de ambitie in termen van –er doelen. Het gaat om maximaal 5 –er doelen. Elk doel is voorzien van een korte onderbouwing.

Kralingen Leefbaarder

Meer huishoudens kampen met een stapeling van hardnekkige problemen, die elk lid van zo'n huishouden belemmert in het dagelijks functioneren. Belangrijke thema's in dit kader zijn schulden, armoede en gezondheid. De opgave is om deze huishoudens zodanig te ondersteunen, dat zij duurzaam op eigen benen kunnen staan en actief in de samenleving kunnen participeren. Daarnaast een Veilig Thuis kunnen garanderen. Kralingen West en de Esch zijn twee buurten waar in algemene zin de leefbaarheid meer onder druk staat. Bewoners die relatief kwetsbaar zijn en waar vanuit welzijn en zorg, veiligheid en beheer meer inzet van clusters en partners noodzakelijk is.

Een leefbare wijk kenmerkt zich door een aantal basis voorzieningen: bewoners kunnen in hun eigen wijk de dagelijkse boodschappen halen, er is een pinautomaat, naar een huisarts of apotheek, contact met de wijkagent. Er is een Huis van de Wijk of huiskamer, waar welzijnsactiviteiten worden aangeboden. In elke wijk is een wijkpunt, waar (uit) laagdrempelige ondersteuning en toegang tot zorg wordt geboden. Alle kinderen van 4-12 jaar moeten naar een basisschool in de eigen buurt kunnen.

Betrokkenheid van burgers bij de samenleving is van het grootste belang. We zien vormen waarbij partijen op uitvoeringsniveau open en toegankelijk in de wijken werkzaam zijn. De buitenruimte is schoon en heel en het is belangrijk overlast aan te pakken. Specifiek gaat het ook om een structurele oplossing voor het probleem van weesfietsen en deelfietsen en het ontbreken van goede mogelijkheden voor het stallen van fietsen. Dit kan een positief effect hebben op het veiligheidsgevoel.

Op het gebied van verkeersveiligheid zetten we in op het verbeteren van de objectieve en subjectieve verkeersveiligheid. Zo wordt de verkeerssituatie op diverse plekken op de Oudedijk als onveilig ervaren. Er wordt ingezet op het wegnemen van verkeersonveilige plekken, veilige schoolomgeving, –routes en oversteekplaatsen, verkeerseducatie op scholen, aanpak van asociaal verkeersgedrag (i.s.m. politie), en waar mogelijk de aanleg van meer en goed ingerichte verblijfsstraten. Samenhangend met verkeersveiligheid is de parkeerdruk in het noordelijk deel van de Esch een blijvend punt van aandacht.

Kralingen Aantrekkelijker en Vitaler

Kralingen is een geliefde gemengde wijk voor mensen met een krappe of ruime beurs om in te wonen. De **woningbouwopgave** van de stad maakt dat in de hele stad – en dus ook in Kralingen - gekeken wordt naar meer mogelijkheden voor verdichting en nieuwe woningbouwlocaties zoals Nieuw Kralingen. Op buurtniveau wordt vooral in Kralingen-West ingezet op meer differentiatie in de bestaande woningvoorraad. We zetten in op woonmilieus waarbij ook sociale aspecten worden mee gewogen, zodat samen leven tot stand komt. Parkeeroverlast wordt zoveel mogelijk bestreden en bij nieuwbouw geldt 'parkeren op eigen terrein'.

Daarnaast is de buitenruimte niet alleen op straat te vinden, maar steeds meer op daken. Door de verstedelijking en verdere verdichting staat het groen onder druk waardoor een belangrijke functie vervaagt of zelfs verdwijnt. Het groen in de wijk wordt zeer gewaardeerd en waar mogelijk versterkt. Het **Kralingse Bos** wordt steeds aantrekkelijker en het diverse gebruik moet in goede banen geleid worden. 'Groen' heeft in een drukke stad een belangrijke functie; het is aantrekkelijk, rustgevend en zorgt voor betere luchtkwaliteit. De balans met het gebruik als een evenementenlocatie zal daarmee zorgvuldig moeten worden afgewogen.

Ook het benutten van water en de mogelijkheden om water tot een aantrekkelijk verblijfsgebied om te vormen moet niet onderschat worden. Water biedt kansen voor ontspanning en recreatie op diverse vlakken. Waterproblematiek en energietransitie zijn onderwerpen die in het kader van **Duurzaamheid** in Kralingen spelen. Langs de Nieuwe Maas in Struisenburg en de Esch en langs de Rotte is de ambitie om stad en rivier op een natuurvriendelijke manier steeds meer bij elkaar te brengen. Vanuit het programma **Rivieroevers** zijn de eerste stappen gezet om water, recreatie en het beperken van overlast integraal op te pakken.

De aanpak van de forse funderingsproblematiek leidt ertoe dat woningen langer mee kunnen. Voor een vitale leefomgeving worden in Kralingen-West en Lusthofkwartier **Sterke schouders** aan de stad verbonden. 'Oude' en 'nieuwe' bewoners weten elkaar te vinden als het nodig is en herkennen het gemeenschappelijk belang. We willen de **Kansen voor kinderen** vergroten, met onder andere meer aanbod van activiteiten voor kinderen in de basisschool leeftijd. Goede kindvriendelijke ontmoetingsplekken en veilige routes door de wijk zijn daarbij randvoorwaardelijk. **Preventie van eenzaamheid** en goede voorzieningen voor ouderen zorgen ervoor dat zij actief kunnen blijven en **Langer thuis** kunnen wonen. Hierbij is aandacht nodig voor de (tijdelijke) huisvesting van kwetsbare ouderen die thuis onvoldoende zorg kunnen krijgen en te goed zijn voor een verzorgingshuis. Voorzieningen in de wijk dienen bereikbaar te zijn met o.a. goed openbaar vervoer.

Kralingen Betrokkener

Burgers ervaren een terugtrekkende overheid. De oplossing is meer **burgernabijheid** en persoonlijk contact. We vergroten de betrokkenheid van bewoners door op buurt- en wijkniveau functionele ontmoetingsplekken te organiseren (of faciliteren). Deze ontmoetingsplekken sluiten aan bij de behoeftes, problematieken en interesses van verschillende groepen bewoners uit de wijk en kunnen dus verschillend zijn. We stimuleren en faciliteren het eigen initiatief van bewoners en (sociaal) ondernemers die zich betrokken voelen bij hun buurt of wijk. We zoeken naar wegen om hun initiatieven te realiseren, bijvoorbeeld via bewonersinitiatieven, zelfbeheer, Right to Challenge, Opzoomeren etc. We stimuleren inspraak en participatie van bewoners en ondernemers bij de totstandkoming van gemeentelijk beleid en uitvoeringsplannen. We gebruiken innovatieve methoden zoals co-creatie, inloopavonden, enquêtes etc om meer (en verschillende groepen) bewoners te bereiken en hun inbreng anders te organiseren.

We zoeken de burger actief op en organiseren het werk zoveel mogelijk in samenspraak met actieve bewoners(groepen) in de wijk. In Struisenburg en het Lusthofkwartier hebben nieuwe bewonersverbanden laten zien dat zij hierin een groot deel regie willen nemen. De welzijnsopdracht wordt momenteel iedere vier jaar herzien, waardoor wisseling van uitvoering plaatsvindt. Dit is contrair aan de behoefte van bewoners aan meerjarige investering in samenwerking op verschillende niveaus. Zij willen op persoonlijke wijze informatie krijgen of geholpen worden. In zwakke, kwetsbare buurten met veel anonimiteit en weinig sociale cohesie zoeken we de bewoners op en benaderen we hen actief. We helpen hen om hun stem te laten horen en betrokken te zijn. Welzijnswerk heeft hierin een belangrijke rol.

Kralingen Evenwichtiger

De verhouding tussen aantal woonachtige studenten en andere bewoners is van belang voor de **sociale cohesie**. Ontmoeting en contact tussen deze groepen is van belang. We investeren in inzicht in plannen voor uitbreiding woningen, zekerheid over beheerafspraken in studentencomplexen en samenwerking met studentenverenigingen. In nauwe samenwerking met betrokken bewoners. De instroom van kansrijke gezinnen dient gepaard te gaan met het verbinden aan de bewoners die er al wonen en daarmee het versterken van de sociale cohesie. Door communicatie en dialoog krijgen mensen begrip voor elkaar, verandert de beeldvorming en kan aan gezamenlijke belangen worden gewerkt.

Samenhang

In dit deel staat beschreven hoe de wijkagenda op het niveau van doelen samenhangt met het collegeprogramma, stedelijke programma's (voor zover bekend) en staand beleid indien relevant. Dat geldt ook voor eventuele samenhang met andere wijkactieplannen in hetzelfde gebied. Indien aan de orde kan hier ook aangegeven worden of de wijkagenda (op onderdelen) strijdig is met de stedelijke kaders.

1. Coalitieakkoord

Vanuit het coalitieakkoord wordt er aandacht gegeven aan de volgende thema's

Energietransitie is de ambitie om CO2 reductie van 440-640 kton te realiseren, 10.000 woningen aardgasvrij te maken en een Rotterdams Energie- en Klimaatakkoord (gebaseerd op het landelijke akkoord) te schrijven. Ook ambitie om 15.000 woningen te verduurzamen en duurzaam rijden te vergemakkelijken en faciliteren samenwerking bewoners en ondernemers in energiecoöperaties.

Wonen in een wereldstad de bouw van 18.000 woningen in 4 jaar. Minder sloop van goedkope woningen (3.000) en grondige opknop van nog 5.000. Woonoverlast wordt tegengegaan met nieuwe wet & leegstaande kantoren worden getransformeerd in woningen (min 180.000 m2). Er wordt doorgedaan met vermindering van steen en vergroting van groen (operatie Steenbreek) en er wordt een Deltaplan geschreven voor wateroverlast. In vuilcontainers worden meer sensoren geplaatst en er wordt geïnvesteerd in mobiliteit.

Nieuwe economie jongeren gaan pas van school als ze een baan hebben en er wordt geanticipeerd op de effecten van de energietransitie door omscholing. Ook wordt er geïnvesteerd in de nieuwe economie qua scholing en ondernemerschap. Ook wordt er ingezet op vitaal en gevarieerd winkelaanbod door onder andere *blending*.

Iedereen doet mee aanpak discriminatie en taaloffensief voor zowel nieuwkomers als Rotterdammers. Doorzetting bijstandsaanpak en bewustwording arbeidsmarktdiscriminatie. Daarnaast wordt er ingezet op burgerschapsvorming en ontwikkeling op scholen met aandacht voor wereldreligies en culturen.

Een veiligere stad intensivering aanpak drugs en ondermijnende criminaliteit en een extra stadsmarinier. Aanpak op weerbaarheid digitale criminaliteit en versimpeling veiligheidspreventie in eigen buurt.

Minder Armoede er wordt een Deltaplan schulden gemaakt waarin effectieve en samenhangende aanpak wordt gecreëerd. Hierin komt aandacht voor armoedecasuïstiek in wijkteams en aandacht op scholen. Inrichting van een perspectieffonds om Rotterdammers versneld uit de schuld te halen.

Vitale Rotterdammers Ontwikkeling masterplan ouderen (wonen, eenzaamheid, vitaliteit, dementie, veiligheid en digitale vaardigheid) & opstellen Langer Thuis akkoord met hierin ruimte voor innovatieve voorstellen. Er worden Fitfestivals 55+ aangeboden en er wordt een pilot gestart met inkoop van kleinere aanbieders (of Right to co-operate). Ook wordt er verder geïnvesteerd in de professionalisering van Wijkteams & en in preventieve maatregelen in het kader van Jeugdgezondheid en levensstijl. Er komt één actieplan voor nachtopvang, beschermd wonen, huisvesting bijzondere doelgroepen, GGZ-keten, verwarde personen.

Onderwijs aandacht voor loopbaanleren en energietransitie op loopbaan & bevordering studiekeuze met goede arbeidsmarktperspectieven. Verder wordt ingezet op stageplek bemiddeling en vervolgstappen op de arbeidsmarkt & wordt er een leer-werkakkoord gesloten.

Levendige stad meer ruimte voor creativiteit en cultureel ondernemerschap (festivals, pop-ups), culturele bestemmingen verspreiden over de stad & verspreiding evenementen over de stad. Meer maatwerk voor horecaondernemers en meer focus op bewegen en buitenspelen in de buitenruimte. Inzet op Citylab010, digitale meningspeilingen en right to co-operate wordt toegevoegd.

2. Staand Beleid

2.1 Cluster Stadsbeheer

Ambitie Stadsbeheer 2018-2022

De ambitie van Stadsbeheer is vastgelegd in de Meerjarenkoers Stadsbeheer.

De ambitie is gericht op steeds verdergaande samenwerking met bewoners en ketenpartners met als doel de integrale- en samenhangende aanpak van zaken betreffende de buitenruimte. Dit alles binnen het reguliere jaarplan en jaarbudget met accentverschuivingen ten behoeve van prioriteiten binnen de wijken.

Denk hierbij onder anderen aan programma's zoals Kom op naar buiten, Langer Thuis, Duurzaam dichterbij de Rotterdam. Daarnaast blijft de ambitie van Stadsbeheer overeind om de komende jaren stedelijk jaarlijks 40 km riool te vervangen.

2.2 Cluster Stadsontwikkeling

Programma Ruimtelijke ontwikkeling & Stedelijke inrichting

De gemeente Rotterdam werkt aan een aantrekkelijke woonstad met een sterke economie. Dit is vastgelegd in de Stadsvisie 2030 (2007) en bekrachtigd in het kader Stedelijke Ontwikkeling, Prospectus van de Stad (2013).

De gemeente ontwikkelt zelf alleen nieuwe plannen als dat maatschappelijk noodzakelijk is en de markt deze niet oppakt. De gemeente verkoopt de gemeente overbodig geworden maatschappelijk vastgoed. Dit leidt op termijn tot verkleining van de

gemeentelijke grondexploitatie- en vastgoedportefeuilles. Vanwege de grote vraag naar woningen streeft de gemeente naar start bouw van 10.000 nieuwbouwwoningen in de periode 2017 tot en met 2019.

2.3 Cluster MO

De gebiedsopdracht aan Dock in het kader van het Nieuw Rotterdams welzijn loopt door tot en met 2020. Aandachtsgebieden binnen deze opdracht zijn onder ander het sociaal versterken van ouderen, preventieve ondersteuning van jeugd, tegenprestatie, schulddienstverlening en taal.

Het beleidskader jeugd 'Rotterdam Groeit' loopt tot 2022. Hoofddoel van het beleidskader is dat kinderen en jongeren kansrijker, veiliger en gezonder opgroeien. Binnen het beleidskader is onder andere aandacht voor wijkprogrammering voor jeugd en jongeren en alcohol- en drugsgebruik.

2.4 Directie Veiligheid

Ambities Veiligheid 2018-2022

De ambitie is dat Rotterdam alleen nog maar veilige wijken heeft waar bewoners, ondernemers en bezoekers zich veilig en welkom voelen. Iedere Rotterdammer moet zich vrij kunnen bewegen en zich veilig voelen in de stad.

Vanuit het programma Veilig@Rotterdam zal in ieder geval aandacht zijn voor de thema's:

Preventie en aanpak High Impact Crime (woninginbraken, overvallen en straatroof); Aanpak (jeugd)overlast in de buitenruimte; Aanpak woonoverlast; Invulling horeca- en evenementenbeleid

Bijlage 1: Participatie - Wijkagenda Kralingen 2019 – 2022

Onderstaande input is afkomstig van bewoners van De Esch, Struisenburg, Kralingen Oost, Luthofkwartier en Kralingen West. Bewoners zijn op 16 juni 2018 tijdens de wijksafari Kralingen over de concept wijkagenda in gesprek gegaan met de leden van de gebiedscommissie.

De input is gedeeltelijk verwerkt in de wijkagenda en zal waar mogelijk nog dienen voor het op te stellen Wijkactieplan Kralingen 2019.

Kralingen Leefbaarder

Sociale problematiek in De Esch/Struisenburg

- Aanpak sociale problematiek in bepaalde complexen scherper neerzetten in de wijkagenda.
- Nodig: verzorgingshuis nieuwe stijl d.w.z. kleinschaligheid, i.v.m. ouderen langer thuisblijven.
- Zorg ervoor dat De Esch een duidelijkere status binnen Kralingen krijgt. Het is slechts "een buurt van", en daarom weinig expliciet behandeld.
- Zorg voor laagdrempelige instroom wijkteam (De Esch).
- Laat de aanbestedingsregel van unieke kinderregistratie los (De Esch);
- Creëer een goed overleg tussen wijkteam – schuldhulpverleners – bewindvoerders voor een betere samenwerking (De Esch);
- Door vele wisselingen, loopt de aanpak van "probleemkinderen" stroop al jaren (De Esch);
Nieuw lokaal zorgnetwerk. Niet direct toezeggingen doen, eerst uitzoeken;
- Vertrouwd vast persoon werkt preventief goed voor kinderen (De Esch); Meer aandacht voor de kinderen;
- Verbeteren Leefbaarheid Herman Bavinck Driehoek: drugsoverlast, parkeren, één-oudergezinnen;
- Aandacht voor huisvesting kwetsbare ouderen (ELV/ tijdelijke huisvesting i.v.m. opname senioren) (Seniorenraad);
- Afwezigheid zorg (huisarts, fysio, apotheek) in de wijk (Seniorenraad/Struisenburg); inclusievere samenleving;
- Noodzakelijk ondersteuning vanuit Dock (Buurt Bestuurt/Struisenburg);

Problematiek van verwarde personen in De Esch:

- Spreid bewoners met psychische zorg over de wijk, niet concentreren in een gebouw (zoals Het Filtergebouw). Enorme last voor de gewone bewoners. Zorg ervoor dat er goede begeleiding voor deze mensen in het gebouw aanwezig is.

Molenbuurt/Struisenburg:

- Opnemen paragraaf over de ontwikkeling van de buurt in de wijkagenda

Parkeren in de Esch:

- Blauwe zone rondom winkelcentrum (De Esch); stop-en-shop;
- Parkeren in de buurt (De Esch) problematisch door forenzen;

Schoon, heel en (verkeers)veilig

- Geen derde stadsbrug; Tekst in wijkagenda aanpassen. Voorkeur: ondergrondse metro circulair OV-netwerk;
- Brood containers;
- Containers voor oud papier;
- Overlast duiven op o.a. balkons (Buitenbassinweg); strenger toezicht op voederverbod;
- Jeugdoverlast tijdens Ramadan;

- Het uitvoeringsoverleg terug in de wijk met bewoners, politie, Woonstad, Stadsbeheer, Dock (wens van Bewonersplatform);
- Stoplicht bij De Esch heel snel op rood (met de fiets al moeilijk, hoe moet het met een rollator of kinderwagen);
- Overlast door daklozen (Havenzicht) in de omgeving Lusthofkwartier/Lusthofstraat vs voorzieningen voor ouderen (bankjes);
- Betere verbinding voor langzaam verkeer over de A. van Rijckevorselweg.
- Verlichting aanbrengen of ervoor zorgen dat de verlichting werkt bij de zebrapaden (Korte Kade, Willem Ruyslaan/Oudedijk);
- Verkeersdrukke Lusthofstraat, T-splitsing Willem Ruyslaan/Oudedijk, Kralingse Plaslaan, Korte Kade, omlegging Boszoom;
- Handhaving fietsen op de stoep;

Kralingen Aantrekkelijker en Vitaler

Duurzaamheid & voorzieningen/Woningbouw;

- Gezinnen aantrekken en behouden;
- Omschakeling naar duurzaam vs. beschermd stadsgezicht (Kralingen Oost/West);
- Nieuw Kralingen evenwichtiger, met ruimte voor sociale woningbouw en middeldure huur;
- Duidelijker onderscheid maken in de inzet voor goedkope nieuwbouw/renovatie, middeldure (huur)woningen en duurdere woningen;
- Kralingen schoner: inspelen op noodzakelijke energietransitie, vermindering fijnstof in omgeving Maasboulevard, aanpak plastic afval;
- Laagdrempeligheid van bestaande sportclubs in De Esch soms problematisch (sommige verenigingen hanteren een bijlage/ballotage, wat een drempel is voor veel bewoners);
- Bestaande voorzieningen in De Esch dienen verbeterd te worden (het winkelcentrum en het oude Pompgebouw).
- Weinig recreatie, vrijetijd besteding mogelijkheden (terrasjes, bijvoorbeeld, waar men iets kan nuttigen en elkaar ontmoeten);
- Gemeentelijk monument t.w. het gebouw van de roeivereniging Nautilus moet gerenoveerd worden.

Groen c.q. Kralingse Bos:

- Rustige plekken in de wijk creëren om te wandelen, zonder fietsen (Oude Plantage, langs het water)
- Kwaliteit van het bos (groen) versus evenementen in het Kralingse Bos;
- Aandacht voor de natuur en ecologische waarde van De Esch; bescherming De Esch Polder; Expliciet benoemen in de "foto van de wijk" de groenkwaliteiten van De Esch;
- Herstel Park de Oude Plantage, recreatie i.p.v. fietsroute;
- Bij werkzaamheden, rekening houden met alternatieve schuilplaatsen voor dieren;
- Meer groeneducatie voor kinderen (bijv. combi scholen – wijktuin/De Esch);
- Groen 's Lands Werf: groen is zo sterk gegroeid dat de auto's en de kade niet meer zichtbaar zijn vanaf de woningen (consequenties voor de sociale controle)

Waterproblematiek:

- Funderingsaanpak Woonstad en rioolvervanging – planning afstemmen om overlast voor de buurt te beperken (Kralingen West)

Sterke schouders:

- Beleving dat oude en nieuwe bewoners elkaar onvoldoende kennen, ontmoeten;

Kansen voor kinderen:

- Senioren krijgen veel aandacht, kinderen veel te weinig (De Esch);

- Vertrouwd: vaste gezichten in de wijk (De Esch); Vaste contactpersonen in de wijk voor kinderen. Meer vertrouwen en basis creëren;

Senioren:

- Meer bewegen voor ouderen (lichamelijk, geestelijk, sociaal, financieel), eventueel in de vorm van bewegingscoach (De Esch);

Kralingen Betrokkener

Burgernabijheid:

- Zorg ervoor dat de "echte" Rotterdammer weer meer vertrouwen krijgt in zowel de landelijke als de lokale politiek.
- Een omgeving creëren waarin we elkaar kunnen aanspreken op gedrag; onderling vertrouwensband opbouwen.
- Betrek ondernemers, zzp'ers, organisaties;
- Stel een spin in 't web aan die organisaties samenbrengt en die professionals helpt vragen op te lossen (voorbeeld spin in 't web Noord);
- Open houden van de huiskamer in De Pomp;

Investeren in Samenwerking:

- Kralingen sportiever: nog meer inzetten op sportactiviteiten voor jong en oud (De Esch);
- Projecten als wijksteun in De Esch in iedere buurt. Dichtbij elkaar ondersteunen van ouderen/kwetsbare jongere mensen.
- Inzet Woonstad i.v.m. woonoverlast.

Kralingen Evenwichtiger

Fietsenproblematiek:

- Aanbieders/organisaties van deelfietsverhuur aanspreken en vragen om per gebied fietsen op te laten halen of op een plek te stallen;
- Meer eenrichtingsverkeerstraten, waarmee meer ruimte komt voor parkeren van fietsen en auto's;

Studentenoverlast:

- Duidelijk signaal van overlast door studenten (geluidsoverlast tot diep in de nacht, rotzooi);
- Probleem van het onderverhuur – te veel studenten in een woning. Te veel studentenwoningen naast elkaar. Zoeken naar evenwicht.
- Verhouding ouderen-studenten strategisch benaderen. Met elkaar in gesprek gaan, studenten betrekken bij de wijk, zoeken naar ingangen. Ook in VVE-verband (al is het juridisch ingewikkeld).
- Scholen meer met elkaar betrekken (daar waar nu ieder op zichzelf is).
- 0-quotum beleid invoeren in Struisenburg heeft consequenties voor De Esch (waterbedeffect).

Bijlage 2: Brief van Buurt Bestuurt Struisenburg, dd. 10 juli 2018

Wijkagenda 2019-2022 Kralingen-Crooswijk

- Allereerst willen wij als Buurt Bestuurt opmerken dat er omstreeks 2009 een visie is ontwikkeld over Struisenburg, maar hier is weinig van terecht gekomen. Nu hebben we een Wijk Actieprogramma 2019-2022 waar de buurt Struisenburg weer minimaal in terug te vinden is; dat baart ons zorgen. Het kan niet zo zijn dat het alleen maar vanuit de bewoners moet komen, zeker gezien het feit dat wij een gebied zijn met heel veel ouderen, studenten en gelukkig ook wat jonge gezinnen. Ouderen moeten langer thuis blijven wonen (langer thuis en verpleeghuis, daartussen is niets meer) dus zal je met elkaar ervoor moeten zorgen dat er aandacht komt voor kwetsbare ouderen, voorzieningen en ontmoetingsplekken. Met elkaar zorgen voor het terugdringen van woonoverlast van studenten tot een acceptabel niveau en het versterken van de sociale cohesie.

Sociaal economische positie bewoners

- Het gebied Struisenburg Molenbuurt behoeft aandacht. Buurt Bestuurt heeft in 2017 een Burendag gehouden bij de Molenbuurt om draagvlak te creëren voor activiteiten en betrokkenheid voor/van de buurt. Maar vooral om te inventariseren wat er goed gaat en wat beter zou kunnen. Dit is gedaan in samenwerking met alle participanten die hier een rol in zouden kunnen spelen.

Sterke ontmoetingsplekken in de wijk

- Er zijn 3 Huizen van de Wijk in Kralingen en 1 in De Esch. Waarom is er niet over nagedacht om in Struisenburg ook een Huis van de Wijk/Ontmoetingsplek c.q. -ruimte of iets dergelijks te creëren.
- Buurt Bestuurt ziet ook graag **structurele** ondersteuning van het Dock bij activiteiten, evenementen of andere bijeenkomsten om dit samen met en voor de buurt te organiseren voor jong en oud. Hier komt weer het stukje Langer Thuis aan de orde, je moet jong en oud aan elkaar verbinden (studenten zouden hier natuurlijk ook een rol in kunnen spelen).

Kwaliteit van de wijk

- Bewoningen; daarom moet ervoor gezorgd worden dat de kwaliteit van het gebied Struisenburg op orde blijft. Buurt Bestuurt heeft een schouw en een burendag gehouden waaruit vooral de Molenbuurt als aandachtsgebied naar voren is gekomen. Hier zal dan ook op ingezet moeten worden.
- De kades zijn verzakt en zien er troosteloos uit. Ook hier moet aandacht voor komen.
- Er moet in Struisenburg ook meer onderzoek komen naar de leefomstandigheden van/voor ouderen. Is er wel genoeg huisvesting voor kwetsbare ouderen en zijn er voorzieningen zoals huisartsen, fysio, apotheek etc. (helaas zijn deze voorzieningen er nu niet). Struisenburg moet een mooi gebied worden met een mooie mix van jong en oud, maar ook gezinnen.
- Tevens moet er aandacht komen voor het uitponden van de woningen door Woonstad. Door deze uitpoding nemen sturingsmogelijkheden af. Er wordt dan ook opgeroepen om groot te denken. De ontwikkeling van de campus op en rond het terrein van de Erasmus Universiteit en de aanpak van de Maasboulevard zijn giga projecten. Gebruik deze projecten om zaken structureel aan te pakken.

Aantrekkelijk woonklimaat door vergroenen en beheer van de buitenruimte

- Bewoners hebben aangegeven dat zij meer plantenbakken en bomen aan de boulevard langs het Boerengat (en misschien zelfs Buizengat) zouden willen zien.

- Meer drijfgroen (Boerengat/Buizengat) ter hoogte van RET en Brandweer) Dit is onderzocht en er is een plan gemaakt dat door bewoners is goedgekeurd en hiermee wordt aan de slag gegaan. Rijkswaterstaat (Pieter Hiddema) is hier druk mee bezig.
- Buurt Bestuurt gaat in contact met de Brandweer en RET om te kijken wat er mogelijk is om de grijze zijkant te verfraaien. Er zijn plannen voor een historische route (door middel van borden met historische informatie (in gemeente stijl) vanaf het Oostplein langs Boerengat en Buizengat (hier is heel veel bedrijvigheid geweest in het verleden door scheepsbouw en dergelijke, hier is ook het schip van Michiel de Ruyter gebouwd). Je zou zelfs kunnen denken aan een wandelroute vanaf het Oostplein naar de Esch.
Ook wordt eraan gedacht om de verhalen en foto's van oud-bewoners, of bewoners die er nog wonen, samen te vatten in een boekje. Dit geheel wordt een bewonersinitiatief.

Goede voorzieningen in de wijk

- Zoals eerder opgemerkt moet er prioriteit gegeven worden aan ontmoetingsplekken in de wijk.
Struisenburg heeft dit niet. Wij zouden dan ook graag zien dat er iets dergelijks komt in samenspraak met de bewoners.

Ook moet er een voorziening komen waar bewoners terecht kunnen met hun vragen over gezondheid (waar moet ik zijn of wat is er nodig) etc. Zoals eerder aangegeven is hier een onderzoek naar geweest. Er was ook draagkracht voor en dit heeft ook even aan de Oostmaaslaan gezeten.

- Buurt Bestuurt zou graag zien dat er een beweegtuint en een jeu de boules baan gerealiseerd zou kunnen worden (als hier draagvlak voor is). Dit zou ook een ontmoetingsplek kunnen worden voor ouderen waaruit dan weer sociale contacten kunnen ontstaan.

Bewoners aan zet

- Naar aanleiding van een bijeenkomst door de Gebiedscommissie is er een Buurt Bestuurt groep ontstaan waarin wordt deelgenomen door een aantal bewoners uit Boerengat en Buizengat. Zij hebben een schouw gehouden waaruit al het een en ander duidelijk is geworden en ook al is uitgezet, waaronder de steigers; deze zijn inmiddels vervangen en worden nog voorzien van bankjes en balustrades.
Struisenburg is een stuk schoner geworden door goede samenwerking met gemeentewerken, maar zwerfvuil blijft een aandachtspunt (te weinig capaciteit aan prullenbakken en de afvalcontainers worden te weinig geleegd).
- Verder is Buurt Bestuurt in gesprek met de cultuurscout om te kijken of er mogelijkheden zijn om een evenement op en rond het water te organiseren in samenwerking met North Sea Round Town en ondernemers in Struisenburg.
- Buurt Bestuurt is samen met alle participanten in gesprek over visie en toekomst van het gebied Struisenburg.

Veiligheid op orde

- Buurt Bestuurt heeft begrepen dat Struisenburg een veilig gebied is maar zij zien wel aandachtspunten en dan met name de parkeerdruk; dit moet meegenomen worden. Waarom wordt er niet gekeken of de parkeerzone vergroot kan worden gezien het kleine gebied waar bewoners van Struisenburg mogen parkeren in vergelijking met Kralingen Oost en West. Ook de druk van het verkeer op de Oostzeedijk en de Honingerdijk moet terug gedrongen worden.

Woonoverlast met focus op studentenwoningen en complexen

- Voortzetten groot studentenoverleg Kralingen; fijn dat Buurt Bestuurt hierbij betrokken is.
- Buurt Bestuurt is heel erg blij met het halfjaarlijks beheeroverleg studenten Struisenburg.
- Wij zijn niet tegen studenten maar gezien de druk op woonruimte en overlast vragen wij u om eens na te gaan of er mogelijkheden zijn om leegstaande kantoorpanden om te bouwen tot studentenwoningen en leeftijdsbestendige woningen (Langer Thuis Wonen).
- Met elkaar zorgen voor het terugdringen van woonoverlast tot een acceptabel niveau en het versterken van de sociale cohesie.
- Er zijn veel te weinig fietsenstallingsmogelijkheden. Wij zouden met elkaar moeten kijken wat de oplossingen zouden kunnen zijn.

Dit zien wij als een mooie aanzet tot verbetering van de wijk Struisenburg en zullen dan ook zeker hiermee aan de slag gaan.

Dit alles namens Buurt Bestuurt Struisenburg.

Met vriendelijke groet,
Sonja Krijgsman en Hetty Rommers